

SPIS RZECZY

<i>Od autorki</i>	5
ROZDZIAŁ PIERWSZY (rok 1900)	7
Wiek dziewiętnasty czy już dwudziesty? Prognozy Bolesława Prusa. W redakcji „Wieku”. Rozmowy dziennikarzy: o budującym się hotelu „Bristol”, o nowych ulicach Warszawy, o Filharmonii, o brzydocie niektórych nowych domów. Komitet jubileuszu Henryka Sienkiewicza. Rozmowa o Ferdynandzie Hoesicku. Jeszcze nowe ulice w Warszawie. Korpus Kadetów w Alejach Ujazdowskich. Budowa więzienia za rogatką Mokotowską. List Henryka Sienkiewicza do baronowej Suttner. Co o tym donosi konsul francuski. Warszawa otrzyma nowy gmach poczty. Prima aprilis. Zdarzenia w świecie teatralnym. <i>Męczeństwo chrześcijan</i> Jana Styki. Śmierć Józefa Keniga. Narodziny ruchomych kuchen. Zaostrzenie kursu władz carskich. Raport konsula francuskiego. Zdarzenia 1 Maja w Warszawie. Stworzenie Ochrony. Bojkot niemieckich uzdrowisk. U Starorypałki. Nabycie Oblęgorka, daru dla Sienkiewicza. Zniesienie Ogrodu Pomologicznego. Śmierć Teofili Gadomskiej w katastrofie kolejowej. Założenie kamienia węgielnego pod gmach Politechniki Warszawskiej. Śmierć generał-gubernatora Imeretynskiego. Raport konsula francuskiego. Otwarcie gmachu Zachęty. Na przyjęciu piątkowym u doktora Benniego: rozmowy o sprawach aktualnych. Uroczystości jubileuszu Henryka Sienkiewicza.	
ROZDZIAŁ DRUGI (rok 1901)	37
W redakcji „Kolców”: Hen. Ryk zaczyna pisać felietony. Henryk Goldszmit i Kazimierz Pollack rozmawiają w ka-	

wiarencie: o wyjściu Krzywickiego z „Prawdy”, o księżach, którzy porzucili Kościół dla socjalizmu. Kółko Środowców w „Alkazarze”. *Aryman mści się* Żeromskiego w „Ate-neum”. Wizyta redaktora Chrzanowskiego u Żeromskie-go. Socjalista Leon ukrywa się. Spotkania członków PPS, ich narady. Zdarzenia literackie z dziedziny moderny: pierwsze numery „Chimery”, Przybyszewski, echa pre-miery *Wesela* Wyspiańskiego. W „Nadświdrzańskiej”. Skromność Tetmajera i plotki o jego życiu prywatnym. Śmierć dwu wielkich malarzy: Wojciecha Gersona i Alek-sandra Gierymskiego. Wzburzenie na Uniwersytecie z po-wodu zamieszek w Rosji. Brak generał-gubernatora po śmierci Imeretynskiego. Co o tym donosi konsul fran-cuski. Nowy generał-gubernator Czertkow przybywa do Warszawy. Pochody w dniu 1 Maja. Zarządzenia nowego generał-gubernatora w świetle raportów konsula fran-cuskiego. Maria Curie-Skłodowska w Warszawie. Stefa-nia Sempołowska oprowadza wycieczki po Warszawie. Na tarasie u Stępka rozmawiają o nowych budowlach war-szawskich, zdarzeniach teatralnych, sprawach prasowych i odczycie Prusa. Ograniczenia dla studentów. Zmiany w telefonach warszawskich. Otwarcie Filharmonii w nowym gmachu. Otwarcie „Bristolu”. Śmierć dwu oryginałów warszawskich: Szarady i Izydora Kaftala. Zaręczyny Fer-dynanda Hoesicka. Prus idzie do teatru na *Złote runo*. Przygotowania do karnawału.

ROZDZIAŁ TRZECI (rok 1902) 70

Konsul francuski donosi o aresztowaniach młodzieży i u-godowej polityce arystokracji. Polemika Prusa z drem Ochorowiczem. Prus przerywa *Kroniki tygodniowe*. Po-wiśle. Nowości miejskie Warszawy. Powieści odcinkowe w prasie warszawskiej. Zmiany w „Kurierze Warszawskim”. 25-lecie „Kuriera Porannego” i jego redaktor Fryze. Śmierć Adolfa Dygasińskiego. Przyjęcie muzyczne u Piot-ra Wertheima. Śmierć prezydenta miasta Sokratesa Sta-rynkiewicza. Jubileusz Marii Konopnickiej. Nowy teatr „Elizeum”. Marian Gawalewicz ustępuje z „Kuriera War-szawskiego”. Zdarzenia grudniowe w Warszawie. Nowy tygodnik „Ogniwo”. Koniec roku.

ROZDZIAŁ CZWARTY (rok 1903) 95

Odezwy na ulicach Warszawy. Na premierze *Małych dusz*

Stefana Krzywoszewskiego. W cukierni „Pod Filarami” aktorzy mówią o sprawach teatralnych. Huczny karnawał warszawski. Skandal z trzydziestoleciem Prusa. W redakcji „Gońca Porannego” redaktorzy opowiadają plotki: o sporze Nowaczyński—Laskowski, o nagości na scenie. Aresztowania przed dniem 1 Maja i pochody w dniu święta. Strajk murarzy w Warszawie, związane z nim zdarzenia. Powódź w Warszawie i okolicy. Zmiana na stanowisku konsula francuskiego i raport nowego konsula o sprawach związanych z powodzią. Raporty o delegacji do cara Mikołaja II, o nauczaniu religii w języku polskim, o literaturze zakazanej, o przyjeździe ministra Plehwego do Warszawy, o polityce generał-gubernatora Czertkowa. Co pisała krakowska „Nowa Reforma”? Wypadki na Uniwersytecie w związku z pogrzebem Apuchтина. Aresztowania wśród studentów i zamknięcie Uniwersytetu.

ROZDZIAŁ PIĄTY (rok 1904) 122

„Żółte niebezpieczeństwo”. Dodatki nadzwyczajne o wybuchu wojny rosyjsko-japońskiej. Wzburzenie na ulicach i w lokalach Warszawy. Konsul francuski donosi o nastrojach i zdarzeniach warszawskich. Odezwa PPS na temat wojny. Odkrycie tajnej drukarni SDKPiL na Dworskiej, aresztowanie Marcina Kasprzaka i Benedykta Gurcmana. Konsul donosi o zmianie na stanowisku oberpolcymajstra. 1 Maja na ulicach Warszawy. Zdarzenia z życia największych pisarzy, *Popioły* Żeromskiego w wydaniu książkowym. Samobójstwo wychowanka Bolesława Prusa. Ślub Henryka Sienkiewicza z Marią Babską i związane z tym plotki. „Epidemia nożowa” w Warszawie. Zabawy „zielonego karnawału”. Zebranie w redakcji „Tygodnika Ilustrowanego” i protest pisarzy. Sprawy teatralne. Zdarzenia z dziedziny krytyki literackiej. Poradnik dla snobów. Spotkanie Krzywickiego z Prusem. Przyjazd cara Mikołaja II do Łowicza. Konsul francuski o przybyciu cara. Warszawa protestuje przeciwko mobilizowaniu polskiej młodzieży. Krwawa demonstracja na placu Grzybowskim. Raport konsula francuskiego o żądaniach delegacji polskiej w Petersburgu.

ROZDZIAŁ SZÓSTY (rok 1905) 149

Mrozy i nędza w Warszawie. Klęski Rosjan na Dalekim

Wschodzie. Rewolucyjne wypadki w Rosji. Socjaliści organizują Warszawski Komitet Strajkowy. Demonstracyjny strajk w Warszawie, manifestacje robotnicze i starcia z policją. Sensacyjne zdarzenie u Lija. Lutowy strajk ekonomiczny. Spotkanie dziennikarzy w kawiarni „Versailles”. Sprawy spektakli warszawskich. Początek budowy trzeciego mostu. Wiec studentów w Politechnice. Uchwała strajku szkół wyższych i średnich. Wiec rodziców. Konsul francuski o wypadkach lutowych. Nowy generał-gubernator Maksymowicz, zaostrenie kursu politycznego. Pierwsze zadanie organizacji bojowej PPS: zamach na oberpolicmajstra. Aresztowanie Okrzei. Krwawy 1 Maja. Zamach na generał-gubernatora Maksymowicza. Pogrom lupanarów warszawskich. Konsul francuski raportuje. Klęska Rosjan pod Cuszimą. Proces Stefana Okrzei. Utworzenie Dumy Państwowej w Petersburgu i zapowiedź wyborów w Warszawie. Ogłoszenie stanu wojennego. Proces Kasprzaka i Gurcmana. Raport konsula. Wzrost nastrojów rewolucyjnych: strajki, demonstracje, wiece. Władysław Reymont przechadza się po Warszawie. „Kurier Codzienny” wychodzi bez cenzury. Manifest o Konstytucji. Krwawe wypadki na placu Teatralnym. Pochód narodowy 5 listopada. Przywrócenie stanu wojennego. Wiec aktorów warszawskich. Pochód dzieci. Konsul francuski donosi. Humor Warszawy.

ROZDZIAŁ SIÓDMY (rok 1906) 197

Zdarzenia w redakcjach „Kuriera Codziennego” i „Kuriera Porannego”. Warszawa otrzymała dwa nowe czasopisma: tygodnik „Świat” i dziennik „Nowa Gazeta”. Prywatne sprawy dziennikarzy. Sprawy teatralne Warszawy. Wywiad z Franciszkiem Kostrzewskim. Aresztowania, rewizje, procesy polityczne. Towarzystwo Pomocy dla Więźniów Politycznych. Konsul francuski pisze o wyborach do Dumy w Warszawie i o sytuacji politycznej w Polsce. Rozmowa konsula z gen. Skąlonem. Porwanie dziesięciu więźniów z Pawiaka. 1 i 3 Maja i dzień wyborów do Dumy. Na „giełdzie aktorskiej” u Bliklego mówią: o proteście krytyków teatralnych, o ucieczce wielu aktorów z Warszawy, o występach gościnnych teatru Stanisławskiego. Zamach na komisarza Konstantinowa. Pogrom Żydów w Białymstoku i panika w Warszawie. „Krwawa

środa". Raport konsula o sytuacji. Zamach na generał-gubernatora Skałona. Zabicie wojennego generał-gubernatora Wonlalarskiego. Początek roku szkolnego w polskich szkołach prywatnych i ofiary „na wpisy”. Towarzystwo Kursów Naukowych. Pogrom Żydów w Siedlcach. Raporty konsula francuskiego. Zamordowanie przez bandytów redaktora Gadomskiego. Rozłam w PPS. Obiecują Warszawie tramwaje elektryczne zamiast konnych. Narodziny Komisji Starej Warszawy. Otwarcie Teatru Małego. Koncert Wandy Landowskiej. Warszawa przed gwiazdką.

ROZDZIAŁ ÓSMY (rok 1907) 231

Niespodzianka w noc sylwestrową. Walka na ulicy Grzybowskiej. Konsul francuski donosi o swej rozmowie z generał-gubernatorem Skałonem o sytuacji politycznej Królestwa. Delegacja dziennikarzy u dygnitarza carskiego. Na premierze *Moralności pani Dulskiej*. Zamachy z wyroków bojówki rewolucyjnej. Oburzenie na gorszące widowiska tinglów, szantanów i bioskopów. Prus pisze o wyborach do II Dumy i o socjalizmie. Konsul o II Dumie. Sprawa budowy gmachu dla Muzeum Narodowego. Skandale na premierze *Balladyny*. U Semadeniego „Pod Filarami” omawiają bólaczki aktorskie, opowiadają anegdoty teatralne. 1 Maja. Konsul francuski o dniach 1 i 3 Maja. Aresztowania w Warszawie. Komitet jubileuszu Orzeszkowej i Zjazd Kobiet Polskich. Konsul o rozwiązaniu II Dumy i zmianie praw Polaków w wyborach do III Dumy. Zmiany na ulicach warszawskich. Zdarzenia w świecie literacko-artystycznym: dyskusje, spektakle teatralne i operowe, otwarcie sezonu jesiennego. Śmierć redaktora Feliksa Fryzego. Uroczystości tradycyjne. Początek roku szkolnego. Konsul o pozornych swobodach Polaków i o tym, co na ten temat mówił generał-gubernator Skałon. Wybory do III Dumy. Konsul o wyborach. Otwarcie Zjednoczenia Polskich Artystów Teatralnych. Krzywoszewski opowiada o wizycie w krakowskim „Zielonym Baloniku”. Śmierć Stanisława Wyspiańskiego. Zawieszenie Macierzy Szkolnej. Konsul o Macierzy Szkolnej oraz o stosunkach polsko-francuskich.

ROZDZIAŁ DZIEWIĄTY (rok 1908) 269

Otwarcie Szkoły Aplikacyjnej. Proces proletariacki.

Sprawa Wandy Krahelskiej. Co o niej donosi konsul francuski. Pierwsze tramwaje elektryczne ruszyły! 1 Maja. Konsul donosi o różnych sprawach warszawskich. Aresztowanie Leo Belmonta. Poniedziałek u państwa Rabskich: warszawskie nowości kulturalne i miejskie. Śmierć Promyka. Moda kobieca. Skandal w związku z odejściem dyrektora Filharmonii Aleksandra Rajchmana. Śmierć Deotymy. Tajna drukarnia PPS na Foksalu odkryta! Niedoszły jubileusz Aleksandra Świętochowskiego. Zamknięcie szesnastu szkół polskich. Raport konsula. W „Udziałowej” przegląd typów świata literatury i sztuki. Ciekawostki z dziedziny kulturalnej. Walka z rozpustą i pornografią. Stefan Żeromski poznaje w „Udziałowej” malarzkę pannę Annę Zawadzką.

ROZDZIAŁ DZIESIĄTY (rok 1909) 304

Otwarcie kabaretu „Momus” w noc sylwestrową. Reduta Prasy. Sarah Bernhardt w Warszawie i inne zdarzenia teatralne. Sprawa Azefa. Sprawa Janiny Borowskiej. Sprawa Stanisława Brzozowskiego. Śmierć Mieczysława Karłowicza w Tatrach. Nowe Hale Targowe na Koszykach i elektryczność w Mokotowie. Zygmunt Bartkiewicz przed sądem. Aresztowanie na przyjęciu. Konsul francuski o krzywdach Polaków. Przyjęcie u Leopolda Meyeta dla Elizy Orzeszkowej. Wiadomość o śmierci Heleny Modrzejewskiej. Narodziny Towarzystwa Literatów i Dziennikarzy. *Dziady* w Teatrze Małym. Konsul francuski o zmianie ustroju polityczno-administracyjnego Królestwa Polskiego. Sąd nad Ewą Pobratyńską i jego echa w prasie. Projekt oderwania Chełmszczyzny i co o tym donosi konsul francuski. Wycieczka literatów za miasto i ich rozmowy w „Sielance”. Sąd nad sprawcami napadu na Bezdany. Zamach na gen. Uthofa na Świętokrzyskiej. Raport konsula o aktualnej sytuacji w Polsce. Wystawa aeroplanów w Stowarzyszeniu Techników. W oczekiwaniu Nowego Roku.

ROZDZIAŁ JEDENASTY (rok 1910) 330

Proces Janiny Borowskiej w Krakowie. Warszawa dowiaduje się o okradzeniu ołtarza na Jasnej Górze. Karnawał, „Momus”, otwarcie Wolnej Sceny i inne zdarzenia teatralne. Nowy konsul francuski odsłania tajemnice Senatorskiej Komisji Śledczej z Petersburga. Warszaw-

ska satyra na Komisję Neuhardta. Budowa trzeciego mostu. Warszawa nie lubi kamieniczników. Tajemnicze morderstwo Stasia Chrzanowskiego. Aresztowanie Bohdana Ronikiera. Śmierć Elizy Orzeszkowej. Zdzisław Dębicki i Or-Ot spacerują po Starym Mieście. Obrazy przyszłości Warszawy. Konsul Coppet o mariawitach i mateczce Kozłowskiej. Wyścigi i konkursy awiacyjne na Polu Mokotowskim. Warszawa zastanawia się nad słownictwem aeronautycznym. Jak Warszawa uczciła pięćsetną rocznicę Grunwaldu. List Gomulickiego do Lorentowicza. Konsul francuski o uroczystościach grunwaldzkich. Strajk tramwajarzy. Zbrodnia Damazego Macocha na Jasnej Górze. Raport konsula o zbrodni. Straty kultury polskiej. Śmierć Marii Konopnickiej. Pisarze na kolacji u Lija rozmawiają: o premierze *Godów życia*, o procesie Reymonta, o sprawie Walerego Przyborowskiego, o stratach kultury na całym świecie, o zniknięciu Lwa Tołstoja, o 50-leciu Zachęty, o innych sprawach warszawskich. List otwarty Paula Cazina do „Gazety Warszawskiej”. Co o nim donosi konsul francuski.

ROZDZIAŁ DWUNASTY (rok 1911) 370

Wywiad z Or-Otem pod znakiem „Starej Warszawy”. Rozmowy w cukierni u Miki. Śmierć Wacława Nałkowskiego i Mieczysława Brzezińskiego. Nowa sztuka Gabrieli Zapolskiej *Panna Maliczewska*. Rabski opowiada o korespondencji z Zapolską. Dyskusja na temat kinematografów. Konsul francuski o zagadnieniu samorządu miasta Warszawy. W lokalu Związku Równouprawnienia Kobiet na Nowym Świecie. Nowe kamienice warszawskie. Warszawskie Towarzystwo Naukowe otrzymuje własny gmach. Łaźnia „Pod Messalką”. Konsul francuski donosi o zamieszkach studenckich. Wydawnictwo o Muzeum w Raperswilu. 1 Maja. Procesy polityczne. „Kwiatek” na Patronat nad Więźniami. Rozrywki letnie w Warszawie. Proces Bohdana Ronikiera. Zabójstwo Stołypina. Śmierć Franciszka Kostrzewskiego. Zdarzenie związane z wizytą pisarza Jean Richepina w Warszawie. Co o tym pisze konsul francuski. Sprawa Chełmszczyzny i Komitet Żaloby Narodowej. Raport konsula na ten temat.

ROZDZIAŁ TRZYNASTY (rok 1912) 400

Władze carskie przejmują zarząd Kolei Warszawsko-Wie-

deńskiej. Pożar w Szkole Sztuk Pięknych. Przejście przez trzeci most. Ostatnie przyjęcie u Leopolda Meyeta. Proces Katy Małeckiej o działalność na rzecz PPS. Sprawa Macocha w sądzie piotrkowskim. Raport konsula o tej sprawie. *Wierna rzeka* w odcinku „Kuriera Porannego” i związane z tym zdarzenia. Budowa Teatru Polskiego i zburzenie pałacu Karasia. Nowy gmach Hipoteki. Odrodzenie się kamienicy Baryczków. Odświeżenie cerkwi na placu Saskim w raporcie konsula francuskiego. Warszawa głęboko przeżywa śmierć Bolesława Prusa. Rozmowa architektów o najnowszej zabudowie Warszawy, o procesie z powodu kamieniczki Johna. Założenie ogrodu zoologicznego w Warszawie. Najnowsze przeżycia teatralne Warszawy. Młode talenty: Juliusz Osterwa. Widmo wojny nadciąga z Bałkanów. Wybory posła Warszawy do IV Dumy Petersburskiej. Echa wywłaszczania Polaków w zaborze pruskim. Raport konsula o wpływie wojny na Bałkanach na życie gospodarcze Królestwa Polskiego. Tradycyjny koniec roku.

ROZDZIAŁ CZTERNASTY (rok 1913) 423

Przed otwarciem Teatru Polskiego. Próby z *Irydioną*. Walne zebranie akcjonariuszów w nowym gmachu. Inauguracja Teatru Polskiego. Katastrofa w budującym się gmachu Biblioteki Publicznej na Koszykowej. Na przedstawieniu w Teatrze Małym rozmawiają w antrakcie. 300-lecie panowania Romanowych i związana z tym amnestia dla politycznych. Plaga bandytyzmu. Co o tym donosi konsul francuski. Zabójstwo księcia Druckiego-Lubeckiego. Henryk Sienkiewicz daje wywiad dla „Świata”. Ankieta wśród innych autorów. Rozmowa w nowej cukierni na rogu Marszałkowskiej i Nowogrodzkiej. Wędrówka po nowych budowlach Warszawy. Sprawa języka polskiego na obradach samorządów miejskich. Co o tym donosi konsul francuski. Otwarcie trzeciego mostu dla ruchu publicznego. Przelot z Paryża do Warszawy w czternaście godzin. Wyjazdy na lato. Atrakcje letnie w mieście: przedstawienie *Sumurun* i zjawienie się nowej gwiazdy Poli Negri. Konsul o wizycie cesarza Wilhelma w Poznaniu. Setna rocznica śmierci księcia Józefa. Napaść Adolfa Nowaczyńskiego na krytyków teatralnych. Otwarcie Teatru Nowoczesnego. Olbrzymi strajk robotników warszawskich. Przeprowadzka redakcji

„Kuriera Porannego”. Konsul francuski o prześladowaniach polskości. Maria Curie-Skłodowska odwiedza Warszawę. Śmierć paru wybitnych Polaków. Nowe prześladowania ze strony zastępcy generał-gubernatora von Esse-na. Raport konsula. Co będzie w roku 1914?

ROZDZIAŁ PIĘTNASTY (rok 1914) 451

Odwiedziny wybitnych gości w Warszawie: Emil Verhaeren, Paul Fort, Roald Amundsen, Max Linder. Wyrok w procesie Ronikiera. Śmierć generał-gubernatora Skąłona. Co o tym donosi konsul francuski. Co pisze konsul o dymisji prezesa Dumy Kokowcowa. Zdarzenia teatralne i jubileusze wielkich aktorów. Sprawa rusińska. Nowy generał-gubernator Żylinski. Raport konsula francuskiego. Śmierć trzech wybitnych Polaków. Niepokoje na Bałkanach. Dwa procesy polityczne w Warszawie: 82 socjalistów i Feliksa Dzierżyńskiego. Proces barona Bispinga o zabójstwo ks. Druckiego-Lubeckiego. O czym rozmawiano na wiosennych spacerach. Jubileusz Krogulca i jego wiersz o warszawiance. Lot Pegouda na Polu Mokotowskim. Zamach w Sarajewie. Natychmiastowe skutki zamachu: toczące się wypadki ostatnich dni lipca. Mobilizacja w Warszawie. Nastroje w mieście. Wojna światowa stała się faktem.

Bibliografia 468

Spis ilustracji 471

